

جدازای مایکوپلاسما سینوویه آلوده کننده ریه شترمرغهای استان کرمان

حمید تبیانیان^۱، سید حنیف میر حسینی^{۲*}، باک خیر خواه^۳، مهدی حسن شاهیان^۴

^۱ فوق لیسانس میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، پژوهشگران جوان و نخبگان، تهران، ایران.

^۲ فوق لیسانس میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات کرمان، گروه میکروبیولوژی، کرمان، ایران.

^۳ دکتری میکروبیولوژی، استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بافت، گروه میکروبیولوژی، بافت، ایران.

^۴ دکتری میکروبیولوژی، استادیار، دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشکده علوم، گروه زیست شناسی، کرمان، ایران.

چکیده:

سابقه و هدف: عفونت مایکوپلاسمایی ریه شترمرغ از جمله عفونتهای مسری در شترمرغ در ابتداء باعث بیماریهایی در دستگاه تنفس میشوند که دارای علائمی نظیر التهاب بینی، نای و همچنین آسیب شدید ریه در ارتباط با این بیماری میشوند. در این تحقیق، جدازای مایکوپلاسما سینوویه آلوده کننده ریه شترمرغهای مزارع پرورشی استان کرمان و مقایسه دو روش کشت و واکنش زنجیرهای چندگانه (PCR) جهت تایید مایکوپلاسمای آلوده کننده ریه شترمرغها مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش ها: نمونه گیری تصادفی چندگانه در کشتارگاههای شترمرغ استان کرمان از بخشهای مختلف ریه شترمرغهای کشتار شده بالافاصله پس از کشتار در شش ماهه اول سال ۱۳۹۱ صورت گرفت. نمونه ها بصورت موازی تحت دو روش کشت و PCR قرار گرفتند. سپس محصول PCR بر اساس تکثیر قطعهای از ژن 16S rRNA توسط دستگاه UV مشاهده شد.

یافته ها: مشاهده پرگنهای تخممرغی بر روی محیط جامد PPLLO Agar نتیجه کشت مثبت از لحاظ جنس مایکوپلاسما ارزیابی گردید. از سوی دیگر نتایج مولکولی پس از حرکت دادن محصول PCR بر ژل آگارز مشاهده شد.

نتیجه گیری: هرچند که پژوهشهای گذشته نشان میدهدند که میزان آلودگی در گله های طیور صنعتی کشور بسیار بیشتر از میزان شیوع در مزارع پرورش شترمرغ کرمان میباشد اما آلودگی در مزارع پرورش شترمرغ میتواند عنوان مخزنی برای انتشار باکتری در مرغداریهای صنعتی علیرغم تمامی پیشگیریهای صورت گرفته باشد.

کلمات کلیدی: عفونت ریه، شترمرغ، مایکوپلاسما سینوویه، واکنش زنجیرهای چندگانه.

مقدمه

پنیسیلین مقاومند چون فاقد دیواره سلولی هستند اما بواسیله تراسیکلین یا اریترومایسین مهار میشوند. مایکوپلاسماها تمایل به اتصال به غشای سلولهای میزبان دارند [۱۴]. مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) یکی از عوامل بیماریزا مهم ماکیان و بوقلمون است که همه ساله خسارت اقتصادی زیادی به صنعت طیور وارد مینماید. اگر چه اولین بار مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) به عنوان عامل بیماری سینوزیت عفونی معرفی شد، اما امروزه علاوه بر سینوزیت عفونی به عنوان عامل سایر بیماریهای تنفسی و عفونتهای کیسه های هوایی نیز شناخته شده است. علیرغم پیشرفت‌های ایجاد شده در روشهای کنترل و ریشه کنی، مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) کماکان

عفونتهای ریه شترمرغ از جمله عفونتهای مسری در شترمرغ (غیر وابسته به جنس) میباشند. مشکلات تنفسی در شترمرغ-ها میتوانند بواسطه مایکوپلاسماهای خاصی ایجاد شوند که منجر به عوارض مستقیم و غیر مستقیم در شترمرغها می-گردد [۲]. اعضای جنس مایکوپلاسما اغلب در مجاری تنفسی، ادراری_تناسی و مفاصل حیوانات ایجاد بیماری میکنند. کوچکترین ژنوم مایکوپلاسماها کمی بیش از دو برابر اندازه ژنوم برخی ویروسهای بزرگ است. آنها بطور کامل نسبت به

آدرس نویسنده مسئول : دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات کرمان، گروه میکروبیولوژی، کرمان، ایران
Email : Hanif_gh68@yahoo.com
تاریخ دریافت مقاله: ۹۲/۴/۲۹
تاریخ پذیرش: ۹۳/۲/۱۴

مايكوپلاسما تا حداقل ۲۳ ساعت بعد از مرگ مايكوپلاسما بود. بنابراین رديابی حضور ۱۶S rRNA در روش RT-PCR بيانگ زنده بودن مايكوپلاسما يا مرگ آن در بازده زمانی کوتاهی قبل از نمونه گيری ميباشد [۱۲]. هدف از اين پژوهش جداسازی مايكوپلاسما سينوویه (*Msynoviae*) آلوده کننده رие شترمرغهای استان کرمان به روش PCR در سال ۱۳۹۱ بود.

مواد و روش‌ها

محیط کشت و جداسازی مايكوپلاسما

جامعه آماری اين پژوهش تمامی شترمرغهای پرورشی (۶۵ عدد شترمرغ) بوده که در شش ماهه اول سال ۱۳۹۱ مورد نمونهگیری تصادفی چندگانه در کشتارگاههای شترمرغ استان کرمان قرار گرفته. نمونه‌ها شامل بخشهای مختلف ریه شترمرغ های کشتار شده بالافاصله پس از کشتار بودند که در کمتر از ۲۴ ساعت بدون افزودن محیط انتقالی در دمای ۴ درجه سانتیگراد در کنار يخ به آزمایشگاه تخصصی گروه پژوهشی میکروب شناسی پاسارگاد ارسال گردیدند و نسبت به تأیید جنس و گونه باکتری عامل اقدام شد. از آنجا که مايكوپلاسما سينوویه (*Msynoviae*) به محیط کشت اختصاصی نیاز دارد و محیط کشت کامل و از قبل آماده شده برای آن در دسترس نمیباشد از این رو تهیه محیط کشت مناسب و استاندارد، نخستین اقدام برای کشت و جداسازی باکتری محسوب میشود لذا در این تحقیق نسبت به تهیه محیط کشت اختصاصی در آزمایشگاه اقدام شد. دو نوع محیط کشت اختصاصی شامل محیط PPLO و PPLO Broth (از شرکت زیست کاوش ایرانیان تهیه شده است) برای مايكوپلاسما سينوویه (*Msynoviae*) وجود دارد که محیط کشت دوم فاقد آگار میباشد. لذا نمونه های مورد نظر در محیط PPLO Broth در یک دوره ۲۴ ساعته در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد غنی سازی شده اند و سپس برای شناسای PCR و جداسازی باکتری به محیط PPLO Agar انتقال و مورد آزمایش قرار گرفتند [۱۶].

استخراج DNA

مقدار ۰/۵ میلیلیتر از محیط مایع حاوی نمونه ریه شترمرغ مورد آزمون را بعد از قرار دادن در شیکر به میکروتیوب ۱/۵ میلیلیتر منتقل کرده و به مدت ۱۵ دقیقه در rpm ۱۳۰۰۰

در صنعت طیور خصوصاً در گله های گوشتی و تخمگذار تجاری از اهمیت برخوردار است [۴,۵]. در برخی از موارد، عفونت سیستمیک شده و به سینوزیت عفونی منجر میشود که یک بیماری عفونی حاد تا مزمن ماکیان و بوقلمونها است و بطور عمده غشاء سینوویال مفاصل و غلاف تاندونها را درگیر مینماید [۶]. این بیماری برای اولین بار از آمریکا و در ماقیان (۱۹۵۴) و بوقلمون (۱۹۹۵) گزارش شد و از آن به بعد در سراسر جهان مورد شناسایی قرار گرفت. و پژوهشگران برای اولین بار سینوویت عفونی ناشی از مايكوپلاسما را توصیف کردند [۷]. مايكوپلاسما سينوویه (*Msynoviae*) از جمله باکتریهایی است که به سختی از گله های آلوده جدا میشود و کشت آن نیاز به محیطهای اختصاصی داشته و نیازمند زمان نسبتاً زیادی است. به صورت کلی مايكوپلاسماها سخت رشد بوده و نیاز به شرایط ویژهای به منظور کشت دارند که در گونههای مختلف مقداری متمایز است و باید نیازمندی هر گونه به دقت بررسی و شرایط کشت آن فراهم باشد [۱,۶,۷]. در حضور عفونتهای پیچیده کننده امکان رشد موفق مايكوپلاسما در محیط کشت کاهش میابد [۱۲,۱۵]. همچنین روش کشت زمانبر بوده و روش وقتگیری میباشد [۱۳,۱۴] و همکاران در سال ۱۹۹۳ جهت رفع این مشکل پرایمراهای اختصاصی گونه را برای مايكوپلاسما سینوویه از قسمت ۱۶S rRNA انتخاب نمودند و در روش PCR مورد ارزیابی قرار دادند با کمک پرایمراهای انتخاب شده در تحقیقشان ۵۵ جدایه از نظر مايكوپلاسما سینوویه PCR مثبت بودند و ۲۴ جدایه از مايكوپلاسما دیگر طیور با این نوع پرایم باند اختصاصی تشکیل ندادند. تجزیه و تحلیل دادههای بدست آمده از ۱۲۲ گله که با روش فوق مورد آزمایش قرار گرفته و مقایسه آن با روشهای کشت، سرولوژی (سرم پلیت تست، هماگلوبتیناسیون و الیزا) و نیز اپیدیمولوژی و تاریخچه بیماری نشان داد که روش PCR با پرایم اختصاصی مايكوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) دارای ۸۲٪ حساسیت و ۱۰۰٪ ویژگی بود [۱۱]. Marois و همکاران در سال ۲۰۰۰ به منظور ریدیابی مايكوپلاسما سینوویه زنده در نمونه های محیطی، زنده‌مانی مايكوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) و پایداری قسمت ۱۶S rRNA آن در پرنده‌گانی که بصورت تجربی عفونی شده بودند بررسی شد و همچنین نشان دادند که پایداری ۱۶S rRNA

PCR

برای انجام آزمایش PCR دو پرایمر جلودار و برگشتی مورد استفاده قرار گرفت که توالیهای نوکلئوتیدی و ویژگی آغازگرهای (*Msynoviae*) مورد استفاده در تشخیص مایکوپلاسما سینوویه (Tag DNA polymerase) (در جدول ۱ نشان داده شده است. تکثیر DNA در اندازه کلی ۰.۵ μL که شامل ۳۵.۲۵ μL DNA، ۱۷.۵ μL dNTP mix (۱۰ mM)، ۴ μL MgCl₂ (۲۵ mM)، ۰.۱ μL PCR بافر و ۰.۲۵ μL PCR بافر (۱۰X) مخلوط و اکتش در ۹۴ درجه سانتیگراد به مدت ۳۰ دقیقه دنبیخر شده و سپس دمای ۹۴ درجه سانتیگراد و زمان ۱ دقیقه برای انالینک و ۷۲ دقیقه برای تنظیم گردید. محصولات PCR در ۴ دقیقه برای تکثیر UV مشاهده شد [۹].

جدول ۱: توالیهای نوکلئوتیدی و آغازگرهای مورد استفاده در تشخیص

مایکوپلاسما سینوویه به روشن PCR

Primer	Target gene	Sequence	Length (bp)
	16S rRNA	F: 5'-GCTGCGGTGAATACGTTCT-3' R: 5'-TCCCCACGTTCTCGTAGGG-3'	163
MS-1	16S rRNA	F: 5'-GAAGCAAAATAGTGATATCA R: 5'-GTCTCTCCGAAGTTAACAA-3'	207
MS-2			

نتایج

نتایج این مطالعه بر پایه جداسازی مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) با استفاده از دو روش کشت (در محیط مایع و روی آgar) و PCR بصورت موازی برای تشخیص موارد مثبت حاصل گردید. نتایج کشت بر روی محیط جامد PPLO Agar با مشاهده پرگنهای تخممرغی شکل ویژه مایکوپلاسما بر روی محیط کشت با میکروسکوپ نوری ثبت گردید و در صورت مشاهده پرگنهای مذکور نتیجه کشت مثبت از لحاظ جنس مایکوپلاسما ارزیابی گردید (شکل ۱). برای تشخیص گونه باکتری از روش کشت نمیتوان استفاده کرد. از سوی دیگر بصورت موازی

سانتریفوژ گردید، سپس محلول رویی را تخلیه نموده، حدود ۱۰۰ میکرولیتر رسوب در ته لوله باقی میماند و مراحل استخراج DNA روی رسوب انجام گردید. کنترل مثبت استفاده شده جهت انجام واکنشهای PCR سویه استاندارد مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) (MS-NCTC ۱۰۱۲۴-۰۵) و کنترل منفی PPLO Broth بودند. حجم با رسوب باقی مانده در میکروتیوب (۱۰۰ میکرولیتر) به آن بافر لیز کننده اضافه گردید سپس رسوب و بافر بخوبی مخلوط شده و ۴ ساعت در بن ماری ۵۶ درجه سانتیگراد قرار گرفتند. در این مرحله فنل اشباع اضافه شده، پس از اینکه با ورتسکس نمونه کاملاً با فنل مخلوط شد با سانتریفوژ ۱۳۰۰۰ rpm به مدت ۱۵ دقیقه فنل از فاز آبی جدا گردید. محلول روئی را به تیوب جدید منتقل کرده و هم حجم آن از محلول فنل و کلروفرم که با حجم مساوی با یکدیگر مخلوط شده‌اند اضافه گردید. پس از مخلوط شدن و تکان دادن، نمونه در ۱۳۰۰۰ rpm به مدت ۱۵ دقیقه سانتریفوژ شد. پس از سانتریفوژ دو فاز تشکیل که فاز رویی به میکروتیوب جدید منتقل و هم حجم آن کلروفرم اضافه شد. سپس با ورتسکس کاملاً مخلوط شده به مدت ۵ دقیقه در ۱۳۰۰۰ rpm سانتریفوژ گردید. در این مرحله به مقدار ۱/۰ حجم نمونه، استاتس سدیم ۳ مولار به فاز رویی اضافه شده و پس از مخلوط گشتن، به میزان دو برابر حجم نمونه به آن اتانول مطلق سرد افزوده و به مدت ۲۰ دقیقه نمونه در سرمای ۲۰- درجه سانتیگراد قرار داده شد. پس از زمان انکوباسیون در سرما نمونه به مدت ۱۵ دقیقه در ۱۳۰۰۰ rpm سانتریفوژ شده تا DNA غیر محلول رسوب نماید. سپس محلول روئی کاملاً تخلیه و در مرحله بعدی DNA رسوب داده شده با اتانول ۷۰ درجه شستشو شد. این مرحله با اضافه نمودن ۲۰۰ میکرولیتر الكل ۷۰ درجه به رسوب، سر و ته کردن لوله و سپس سانتریفوژ به مدت ۵ دقیقه در دور ۱۳۰۰۰ rpm انجام گردید. سپس میکروتیوب کاملاً تخلیه شده و تکان محکمی داده تا محتویات آن خارج شود. در ادامه میکروتیوب را در محیط آزمایشگاه به صورت وارونه و یا در زیر هود قرار داده تا جداره آن خشک شود. مقدار ۵۰ میکرولیتر آب مقطر استریل به DNA اضافه نموده و تا زمان انجام آزمایش داخل یخچال نگهداری شد [۹].

شکل ۳: بررسی محصول PCR گونه مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) (بر روی ژل آگارز ۱/۲ درصد با استفاده از آغازگر اختصاصی گونه FS1 و FS2). باندهای ۲۰۷ bp در ۸ نمونه گونه مشبت مشاهده میشود.

بحث

با توجه به نتایج کشت و PCR در این مطالعه، میزان آلدگی به مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) در مزارع شترمرغ استان کرمان بسیار بالاست و در مقایسه این دو تکنیک، میزان واقعی آلدگی مزارع پرورش شترمرغ استان کرمان به مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) توسط آزمون PCR میزان بسیار بالایی گزارش شد که در مقایسه با روش کشت بسیار نزدیکتر به واقعیت میباشد. پوربخش و همکاران در سال ۲۰۱۰ در تحقیقی با هدف بکارگیری روش‌های اختصاصی کشت و PCR جهت شناسایی و جداسازی مایکوپلاسما سینوویه (*M*) از مزارع مرغ مادر گوشتی استان تهران ۴۷۵ نمونه از ۲۳ مزرعه را ابتدا در محیط‌های اختصاصی PPLO براحت و آگار کشت دادند سپس آنها را تحت آزمون PCR بروی ژن ۱۶S rRNA قراردادند. از ۱۴۶ کشت آگار مشبت دارای کلنی مایکوپلاسما، آگار از نظر حضور مایکوپلاسما سینوویه با استفاده از آگلوتیناسیون با آنتیسرم اختصاصی مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) مثبت گزارش شدند ۱۲۲ نمونه نیز توسط آزمون PCR مثبت گزارش گردید. بر این اساس آنها نتیجه گرفتند که آلدگی به مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) در مزارع مرغ مادر گوشتی استان تهران وجود دارد و نیز آزمون PCR به عنوان یک روش موثر و با صرفه جویی بالاتر در وقت میتواند

از روش PCR برای نمونه های غنی شده در تشخیص جنس و گونه استفاده شد و نتایج پس از حرکت دادن محصول PCR بر ژل آگارز مشاهده شد (شکلهای ۲ و ۳)، همچنین فراوانی نمونه ها در جدول ۲ و ۳ نمایش داده شده است.

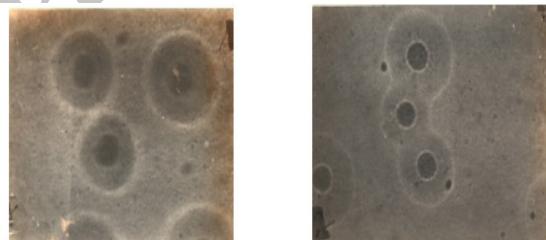
جدول ۲: فراوانی نمونه ها بر اساس نتایج کشت، PCR جنس مایکوپلاسما و PCR گونه سینوویه

PCR گونه		PCR جنس		کشت		
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۲۵	۱۳	۴۷	۲۵	۳۲	۱۷	مشبت
۲۲	۱۲	۵۳	۲۸	۶۸	۳۶	منفی
۴۷	۲۵	۱۰۰	۵۳	۱۰۰	۵۳	جمع

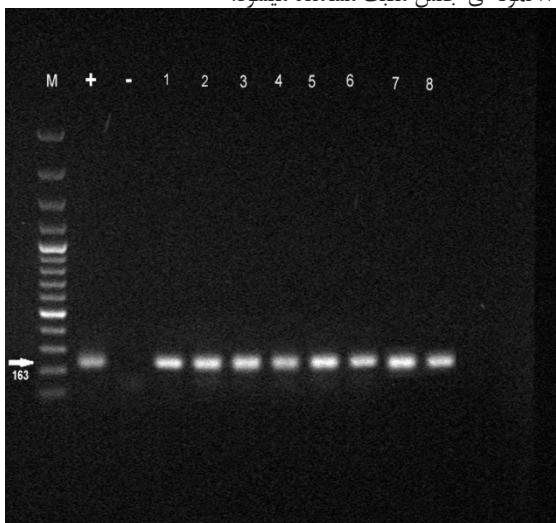
جدول ۳: فراوانی نمونه ها بر اساس نتایج کشت و PCR جنس مایکوپلاسما

تعداد نمونه	PCR	کشت
۱۴	+	+
۲۵	-	-
۳	-	+
۱۱	+	-
۵۳		جمع کل

شکل ۱: تصویر میکروسکوپی (۴۰×) پرگنه های مشاهده شده بر روی محیط PPLO Agar

شکل ۲: بررسی محصول PCR جنس مایکوپلاسما بر روی ژل آگارز ۱/۲ درصد با استفاده از آغازگر اختصاصی جنس مایکوپلاسما. باندهای ۱۶۳ bp در ۸ نمونه ی جنس مشبت مشاهده میشود.

نظر کشت منفی گزارش شدند که به دلایل مختلفی امکان رخدادن این موضوع وجود دارد از جمله اشکال درکشت و عدم دقیقت کاربر با ناکارآمدی نیازمندیهای رشد در محیطهای کشت پیچیده PPLO براث / آگار مانند سرم، NAD.CO₂ و دیگر مواد موثر در کشت اشکال و اشتباه در انتقال صحیح نمونه ها به آزمایشگاه و عدم رعایت شرایط انتقال که گاهی منجر به مرگ جدایهای مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) در دمای اتاق میگردد. در پژوهشهای مشابه Kuppeveld و همکارانش در سال ۱۹۹۲ با همردیف سازی کامپیوتری توالیهای ژن ۱۶S rRNA مایکوپلاسماها، تشخیص و شناسایی نواحی متغیر توالیهای جنس و گونه را امکان پذیر ساختند [۱۰]. در این پژوهش نیز از ژن ۱۶S rRNA عنوان ژن هدف جهت جداسازی عامل عفونت استفاده شد. نتایج این پژوهشها سریعتر، حساستر و کم هزینهتر بودن آزمون PCR در مقایسه با روش سنتی کشت را به عنوان روشی جایگزین جهت تشخیص آلودگی به مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) تأیید مینماید. در مجموع هرچند که پژوهشهای گذشته نشان میدهند که میزان آلودگی در گله های طیور صنعتی کشور بسیار بیشتر از میزان شیوع در مزارع پرورش شترمرغ کرمان میباشد اما آلودگی در مزارع پرورش شترمرغ میتواند عنوان مخزنی برای انتشار باکتری در مرغداریهای صنعتی علیرغم تمامی پیشگیریهای صورت گرفته باشد. این تفسیر، لزوم مراقبت و پیشگیری در مزارع شترمرغ را تشریح کرده که حتی نیاز به اعمال برنامههای واکسیناسیون را در شترمرغ ها توجیه میکند.

جایگزینی مناسب برای کشت باشد [۱۳]. در این تحقیق نیز مشخص شد که آزمون PCR موثرتر از روش کشت می باشد چرا که در مدت زمان کوتاه تری، دقیقت بالاتری و همچنین باصره جویی بسیار زیاد در هزینه ها می باشد و نیز بهترین روش جهت تشخیص مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) نیز PCR می باشد. مطالعات زیادی در خصوص میزان آلودگی گله های تجاری در ایران و خارج از کشور انجام گردیده اما در رابطه با سایر مخازن عامل عفونت نیز تحقیقاتی انجام گردیده اما در ایران تحقیق مستقلی صورت نگرفته است. مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) در اسپانیا از گنجشکهای خانگی جدا شده است. Fletcher و Kieven در یافتنند که گنجشکها میتوانند به طور تجربی آلوده شوند اما بطور طبیعی کاملاً مقاوم بودند. خرگوش، موش صحرایی (rat)، خوکچه هندی، موش، خوک و بره به آلوده سازی تجربی مقاوم هستند. در خصوص جداسازی این عامل بیماری از شترمرغهای کشور تاکنون تحقیقی انجام نشده و این پژوهش برای اولین بار در استان کرمان انجام گرفت. مایکوپلاسماها یکی از عوامل بیماریزای مهم طیور هستند که همه ساله خسارات اقتصادی زیادی به صنعت طیور وارد می نمایند. خسارات اقتصادی مایکوپلاسماها چه به صورت اولیه بر اثر مشکلات تنفسی و ابتلای مفاصل یا بر اثر همزمانی آن با عفونتهای پیچیده ویروسی و میکروبی، تحت شرایط نامناسب بهداشتی و مدیریتی بروز مینماید. عواملی چون کاهش بازده غذایی، افزایش مصرف آنتیبیوتیکها، کاهش تولید تخم مرغ، افزایش تلفات جنینی، پائین آمدن کیفیت جوجهها، ایجاد واکنشهای زیانبار واکسنها زنده ویروسی و حساس کردن گله به عفونتهای تنفسی بر اهمیت عفونتهای مایکوپلاسمائی افروده است [۸]. در مطالعه حاضر ۴۷ درصد از نمونه ها در آزمون PCR جنس مایکوپلاسما مثبت گزارش شدند و ۲۵ درصد از این نمونه ها از نظر گونه مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) مثبت بودند که این میزان بالایی از نمونه های آلوده را نشان میدهد و یک هشدار جدی جهت شناسایی سریع و مستقیم مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) در مزارع پرورش شترمرغ طیور میباشد. این مطالعه یک روش تشخیص بسیار سریع مایکوپلاسما سینوویه (*Msynoviae*) را نسبت به کشت ارائه داد. در این مطالعه تعداد ۱۱ عدد از نمونه ها PCR مثبت ولی از

منابع

- [1]. Bardbury JM, Avian Mycoplasmas. In: poultry Diseases, 5th edition, 2001; 178-194.
- [2]. Botes A, Peyrot BM, Olivier AJ, burger WP, bellstedt DU, Identification of three novel mycoplasma species from ostriches in south Africa,vet microbial,2005; 8(3):4-5.
- [3]. Evans JD, Thornton DL, Branton SL, Diagnosis of *Mycoplasma gallisepticum* from a Broiler Breeder Flock: Comparison of Three Diagnostics Methods. Int J. Poult Scie, 2009; 8(2): 104-107.
- [4].Hong Y, Gracia M, Leiting V, Bencina D, Zavala LD, Zavala G, Kieven SH, Specific detection and typing of *Mycoplasma synoviae* strains in poultry with PCR and DNA analysis targeting the hemagglutinin encoding gene *vlhA*, Avian Diseases,2004; 48(7): 606-616.
- [5]. Kieven SH, Saif YM, Mycoplasmosis. In: Diseases of Poultry, 12th edition. Iowa State University Press,2008; 805-807.
- [6]. Kieven SH, Ferguson-Noel N, *Mycoplasma synoviae* Infection. In: Diseases of Poultry, 12th edition. Iowa State University Press, 2008; 845-856.
- [7]. Kieven SH, Ferguson-Noel N, Other Mycoplasmal Infection. In: Diseases of poultry, 12th edition.Iowa State University Press, 2008; 862-864.
- [8]. Kieven SH, Fletcher OJ, Davis RB, Influence of strain of *Mycoplasma synoviae* and route of infection on development of synovitis or airsacculitis in broilers. Avian Diseases, 1975; 19(1): 126-135.
- [9].Kojima A, Takahashi T, Kijima M, Ogikubo Y, Nishimura M, Nishimura S, Harasawa R, Tamura Y , Detection of Mycoplasma in avian live virus vaccines by polymerase chain reaction. Biologicals, 1997; 25(4): 365-371.
- [10]. Kuppeveld FJM, Logt JTM, Angulo AF, Zoest MJ, Quint WGV, Niesters HGM, Galama JMD, Melchers WJG, Genus- and species-specific identification of Mycoplasmas by 16S rRNA amplification. Appl. Env. Microbiol, 1992; 20(5):145-156.
- [11]. Lauerman LH, Hoerr FJ, Sharpton AR, Shah SM, Santen VL, Development and application of a polymerase chain reaction assay for *Mycoplasma synoviae*. Avian Diseases, 1993; 37(3): 829-834.
- [12]. Marois C, Oufour-Gesbert F, kempf I, Detection of *Mycoplasma synoviae* in poultry environment samples by culture and polymerase chain reaction. Vet Microbiol, 2000, 73(5): 311-31S.
- [13]. Pourbakhsh SA, Shokril GR, Banani M, Elhamriia F, Ashtari A , Detection of Mycoplasma synoviae infection in broiler breeder farms of Tehran province using PCR and culture methods. Arc Razi Insti, 2010; 65(2): 75-81.
- [14].Razin S, Adherence of pathogenic Mycoplasma to host cells. Biosc.Rep, 1997; 19(1): 367-372.
- [15].Salisch H, Hinz KH, Graack HD, Ryll M , A comparison of a commercial PCR-based test to culture methods for detection of *Mycoplasma gallisepticum* and *Mycoplasma synoviae* in concurrently infected chickens. Avian Pathology, 1998; 27(6):142-147.
- [16]. Swayne DE, Glisson RJ, Jackwood MW, Pearson JE, Reed WM, A labaratory manual for the isolation and identification of avian pathogens, The American Association of pathologist, Fourth edition,1998;74-80.